Elektroninių ir tradicinių patyčių patirtis paauglystėje: sąsajos su savęs vertinimu

Raimonda SADAUSKAITĖ
Klaipėdos universitetas

Santrauka. Elektroninės patyčios yra gana naujas reiškinys. Jis, ypač Lietuvoje, tyrinėtas nedaug. Apskritai nėra pakankamai tyrimų, kuriuose būtų atskleistos dalyvavimo elektroninėse patyčiose ir savęs vertinimo sąsajos. **Tyrimo tikslas.** Tyrimu buvo siekiama įvertinti 5–7 klasių mokinių elektroninių ir tradicinių patyčių patirtį bei jos sąsajas su savęs vertinimu. **Metodika.** Tyrime dalyvavo 153 mokiniai iš dviejų Klaipėdos mokyklų. Tyrime naudotas Klaipėdos universiteto psichologijos katedros dėstytojų parengtas patyčių klausimynas ir Rosenbergo Savęs vertinimo skalė. **Rezultatai.** Per pastaruosius kelis mėnesius elektroninių patyčių aukomis buvo 38,6 %, skriaudėjais – 28,1 % apklaustųjų. Tradicines patyčias patyrė 71,3 %, inicijavo – 52,9 % mokinių. Tyrimo rezultatai atskleidė sąsajas tarp dalyvavimo abiejų rūšių patyčiose, prisiimant įvairius vaidmenis. Nustatyti ryšiai tarp dalyvavimo patyčiose ir savęs vertinimo. **Išvados.** Buvo nustatyta, kad dalyvavimas elektroninėse patyčiose yra neatsiejamas nuo dalyvavimo tradicinėse patyčiose. Dalyvavimas patyčiose yra susijęs su žemu savęs vertinimu.

Pagrindiniai žodžiai. Elektroninės patyčios, tradicinės patyčios, savęs vertinimas.

Įvadas

Patyčios yra apibrėžiamos kaip tyčinis agresyvus elgesys, kuriuo daroma žala kitam asmeniui. Patyčios yra kartojasi ir auka negali apsiginti. Tokios patyčios dar yra vadinamos tradicinėmis patyčiomis (Smith, 2000). Tyrimai rodo, kad į tradicines patyčias dažniau įsitraukia berniukai nei mergaitės. Jie dažniau nei mergaitės tampa ir skriaudėjais, ir tradicinių patyčių aukomis (Juvonen, Graham, & Pilla, 2003; Li, 2007; Nansel, Overpeck, & Pilla, 2001).

Modernėjant technologijoms, atsirado nauja patyčių forma – elektroninės patyčios. Elektroninės patyčios – tai patyčių forma, kai elektroninėje erdvėje (elektroniniu paštu, telefonu, pokalbių svetainėse, socialiniuose tinkluose ir įvairiuose interneto puslapiuose) yra erzinama, persekiojama, grasinama ar įžeidinėjama (Campfield, 2008). Tyrimų, kuriais bandoma atskleisti, kas dažniau tyčiojasi elektroninėje erdvėje – berniukai ar mergaitės, rezultatai yra prieštaringi. Kai kurių tyrimų rezultatai rodo, kad nėra statistškai reikšmingų skirtumų tarp mergaičių ir berniukų įsitraukimo į elektronines patyčias (Ybarra & Mitchell, 2004). Yra atlikta tyrimų, kurių rezultatai rodo, kad elektroninėje erdvėje dažniau tyčiojasi berniukai nei mergaitės (Burnham, Wright, & Houser, 2011; Dehue, Bolman, & Wöllink, 2008; Gedutienė, Šimulionienė ir Čiepienė, 2012; Li, 2007). Sunku įvertinti, kas dažniau patiria elektronines patyčias, nes įvairių tyrimų rezultatai taip pat prieštaringi. Yra tyrimų, kurie rodo, kad ir berniukai, ir mergaitės elektronines patyčias patiria vienodai dažnai (Hinduja, & Patchin 2008; Slonje, & Smith 2008), tačiau kai kurių tyrimų rezultatai rodo, kad elektroninių patyčių aukomis mergaitės tampa dažniau nei berniukai (Roberts, Zhang, & Truman, 2010; Smith, Mahdavi, & Carvalko, 2008; Dehue et al., 2008).

Vaikų ir paauglių patiriamų tradicinių patyčių rodikliai įvairiose šalyse yra skirtingi. Jie siekia maždaug nuo 19 % iki 80 % (Gedutienė ir kt., 2012; Kellie & Steinman, 2007; Livingstone, Haddon, & Gorgiz, 2011). Įvairiose šalyse elektroninių patyčių rezultatai taip pat yra gana skirtingi. Jie svyruoja nuo maždaug 4 iki 30 % (Gedutienė ir kt., 2012; Kowalski & Limber, 2007; Livingstone et al., 2011). Įvairius elektroninių patyčių rodiklius galima sieti ne tik su tuo, jog skirtingose šalyse į patyčias įsitraukia skirtingas mokinių skaičius, bet ir su tuo, kad reiškiniui matuoti yra naudojamos skirtingos priemonės, atsižvelgiant į tai, kaip kiekvienoje šalyje yra apibrėžiama patyčių sąvoka. Kadangi elektroninės patyčios yra gana naujas reiškinys, dar nėra nusistovėjusio vieno jų apibrėžimo. Be to, modernėjant technologijoms, elektroninių patyčių formų vis daugėja (Heirman et al., 2008).

Tradicinės ir elektroninės patyčios aukas veikia panašiai. Yra ryšys tarp dalyvavimo patyčiose ir sveikatos bei psichologinių problemų. Patyrę patyčias paaugliai yra dažniau linkę į depresiją ir vienatvę. Juos kamuoja nerimas. Paaugliai, patyrę patyčias, dažnai skundžiasi galvos skausmu, galvoja apie savižudybę ir bijo eiti į mokyklą. Tai savo ruožtu apsunkina integravimąsi mokykloje ir kokybišką mokymąsi (Caralt & Miquel, 2006; Dilmac, 2009). Literatūroje vyrauja nuomonė, kad tradicinių patyčių aukos dažniausiai pasižymi žemu savęs vertinimu (Patchin & Hinduja, 2010). Apie skriaudėjų savęs vertinimą vienodos nuomonės nėra. Įvairių tyrimų rezultatai rodo, kad skriaudėjai gali pasižymėti tiek aukštu, tiek žemu savęs vertinimu (Andreou, 2000; O'Moore & Kirkham, 2001; Johnson & Lewis, 1998).

Nors elektroninėms patyčioms šiuo metu yra skiriama daug dėmesio ir tyrimų (Patchin & Hinduja, 2010; Tangen & Campbell, 2010), nėra pakankamai tyrimų, kuriais būtų atskleistos dalyvavimo elektroninėse patyčiose ir

¹ Kontaktinis asmuo: Raimonda Sadauskaitė, Klaipėdos universitetas, Pedagogikos fakultetas, S. Nėries g. 5, LT – 92227, Klaipėda, Lietuva. El. Paštas: raimonda.sadauskaite@gmail.com.

savęs vertinimo sąsajos. Minėtus ryšius bandė atskleisti Patchin ir Hinduja, (2010). Jų tyrimo rezultatai parodė, kad tie, kurie per pastarąsias 30 dienų tyčiojosi elektroninėje erdvėje arba buvo patyčių aukos, pasižymėjo žemesniu savęs vertinimu nei tie, kurie elektroninėse patyčiose nedalyvavo. Šiuo tyrimu siekta įvertinti 5–7 klasių mokinių elektroninių ir tradicinių patyčių patirtį bei jos sąsajas su savęs vertinimu.

1. Metodika

1.1. Tyrimo dalyviai

Tyrimo dalyvavo 153 mokiniai iš dviejų Klaipėdos mokyklų – 64 penktokai, 52 šeštokai ir 37 septintokai (81 berniukas ir 72 mergaitės). Tyrimo dalyvių amžius svyravo nuo 11 iki 14 metų, amžiaus vidurkis – 12,16 m. ($SD = 0,921$).

1.2. Tyrimo naudoti instrumentai

Pirmoji tyrimo priemonė – Klaipėdos universiteto Psichologijos katedros dėstytojų (R. Čepienės, R. Gedutienės, M. Rugevičiaus ir R. Šimulionienės) parengtas patyčių klausimynas, sudarytas iš demografinių klausimų ir klausimų apie elektronines bei tradicines patyčias. Klausimai apie elektronines ir tradicines patyčias apima aukos ir skriaudėjo patirtį per pastaruosius kelis mėnesius (dažnumą ir formas). Siekiant nestigmatizuoti ir nekriminalizuoti tyrimo dalyvių, klausimų apie patyčias formuluotėse patyčių sąvoka nėra vartojama. Klausimai suformuluoti tiesiog pasitelkus patyčių apibrėžimą. Tyrimo taip pat naudota Rosenberg (1965) Savęs vertinimo skalė.

1.3. Tyrimo eiga

Buvo gautas mokyklų vadovų ir tėvų sutikimas, kad mokiniai dalyvautų tyrimo. Jiems buvo paaiškintas tyrimo tikslas ir pateikta instrukcija. Tyrimas buvo atliktas anonimiškai, per pamokas arba klasės valandėles.

2. Rezultatai

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad elektronines patyčias per pastaruosius kelis mėnesius bent kartą ar du nurodė patyrę 38,6 % mokinių. Elektroninėje erdvėje tyčiojosi prisipažino 28,1 % apklaustųjų. 50,9 % apklaustųjų teigė, kad nežino, kas iš jų tyčiojosi elektroninėje erdvėje. 33,3 % mokinių nurodė, kad apie tai, jog patyrė elektronines patyčias, niekam nesakė. Berniukų ir mergaičių imtys buvo lyginamos, pritaikius Manno ir Whitney testą. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp berniukų ir mergaičių dalyvavimo elektroninėse patyčiose nenustatyta. Berniukai ir mergaitės elektroninėse patyčiose dalyvavo vienodai dažnai tiek kaip aukos ($U = 2649,5$; $p > 0,05$), tiek kaip skriaudėjai ($U = 2794$; $p > 0,05$). Dažniausia elektroninių patyčių forma, kurią patyrė aukos, buvo įskaudinančios ir / arba žeminančios SMS žinutės ir / arba elektroniniai laiškai (40,7 %). Dažniausiai inicijuota forma – išmetimas iš pokalbių svetainės (62,8 %).

Tradicines patyčias bent kartą ar du teigė patyrę 71,3 % mokinių. Iš kitų vaikų prisipažino tyčiojosi 52,9 % apklaustųjų. 42 % apklaustųjų apie patirtas patyčias niekam nepasakojo. Reikšmingų skirtumų tarp berniukų ir mergaičių dalyvavimo tradicinėse patyčiose dažnumo neaptikta. Berniukai ir mergaitės tradicinėse patyčiose dalyvavo vienodai dažnai tiek kaip aukos ($U = 2675$; $p > 0,05$), tiek kaip skriaudėjai ($U = 2621$; $p > 0,05$). Dažniausia tradicinių patyčių forma, kurią patyrė patyčių aukos ir inicijavo skriaudėjai, buvo pravardžiavimas (atitinkamai 82,6 % ir 77,8 %). Nustatytas statistiškai reikšmingas skirtumas tarp berniukų ir mergaičių inicijuojamų ir patiriamų tradicinių patyčių formų. Paaiškėjo, kad mergaitės buvo pravardžiuojamos ($U = 2381$; $p < 0,05$) ir pačios pravardžiuodavo ($U = 2376$; $p < 0,05$) kitus dažniau nei berniukai.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad per pastaruosius kelis mėnesius bent vienos rūšies patyčiose, atlikdami bent vieną vaidmenį, dalyvavo 82,4 % mokinių. Lentelėje matome pateiktas sąsajas tarp vaidmenų elektroninėse ir tradicinėse patyčiose. Kaip matome iš lentelės, dalyvavimas elektroninėse ir tradicinėse patyčiose yra susijęs.

1 lentelė. Kendallo tau b koreliacijos koeficientai tarp patyčių dalyvių vaidmenų

Patirtis	1	2	3
1. Elektroninių patyčių auka	-		
2. Elektroninių patyčių skriaudėjas	0,34**	-	
3. Tradicinių patyčių auka	0,30**	0,32**	-
4. Tradicinių patyčių skriaudėjas	0,17*	0,36**	0,41**

Pastaba. * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$.

Toliau pateikiame dalyvavimo elektroninėse ir tradicinėse patyčiose dažnumo sąsajas su savęs vertinimu, apskaičiavę Spearmano koreliacijos koeficientą. Tyrimo rezultatai atskleidė, jog elektroninių patyčių patyrimas yra neigiamai susijęs su savęs vertinimu ($r_s = -0,265$; $p = 0,001$). Taip pat nustatytos neigiamos sąsajos tarp patirtų tradicinių patyčių ir savęs vertinimo ($r_s = -0,288$; $p = 0$) bei inicijuotų tradicinių patyčių ir savęs vertinimo ($r_s = -0,18$; $p = 0,026$). Pritaikius Manno ir Whitney testą, nustatyta, kad tie, kurie iš viso nedalyvavo nei tradicinėse, nei elektroninėse patyčiose, pasižymi aukštesniu savęs vertinimu nei tie, kurie per pastaruosius kelis mėnesius dalyvavo bent vienos rūšies patyčiose ($U = 1027,5$; $p = 0,001$).

3. Rezultatų aptarimas

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad mokiniai elektronines patyčias patyrė ir inicijavo kelis kartus dažniau (atitinkamai daugiau nei keturis ir beveik šešis kartus) nei atskleidė Livingstone ir bendraautorių (2011) tyrimo, atlikto dvidešimt penkiose Europos valstybėse, rezultatai. Ryškėja tendencija, kad elektroninių patyčių paplitimas Lietuvoje yra didesnis nei Europos šalių vidurkis.

Apie pusę (50,9 %) apklaustųjų teigė, jog nežino, kas inicijavo elektronines patyčias. Tai patvirtina literatūroje vyraujančią nuomonę, kad elektroninės patyčios dažnai būna anonimiškos, o tai yra siejama su tuo, kodėl asmenys apskritai išdrįsta tyčiotis elektroninėje erdvėje (Willard, 2007).

Maždaug trečdalis (33,3 %) apklaustųjų teigė, kad niekam nepasakojo, jog patyrė elektronines patyčias. Kad elektroninių patyčių aukos vengia kam nors pasakyti apie patiriamas patyčias, dažnai siejama su tuo, jog mokiniai mano, kad dėl to yra patys kalti. Be to, jie galbūt bijo, kad, pranešus apie elektroninėje erdvėje patiriamas patyčias, bus apribojamas naudojimas kompiuteriu ar mobiliuoju telefonu. Kadangi daugeliu atvejų elektroninių patyčių aukos nežino, kas yra jų skriaudėjai, tai sumažina galimybę sustabdyti patyčias, dėl to, tikėtina, mokiniai nemato prasmės apie tai kam nors pranešti (Dempsey & Storch, 2009; Willard, 2007).

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad mokiniai tradicines patyčias patyrė arba inicijavo maždaug keturis kartus dažniau nei buvo aptikta Livingstone ir bendraautorių (2011) dvidešimt penkių Europos valstybių tyrime. Kaip matome, tradicinių, kaip ir elektroninių, patyčių paplitimas Lietuvoje taip pat yra didesnis nei Europos šalių vidurkis. 42 % mokinių teigė niekam nepasakoję apie patirtas tradicines patyčias. Lyginant su mokiniais, patyrusiais elektronines patyčias, tradicinių patyčių aukos apie patirtas patyčias kam nors pranešė rečiau nei elektroninių patyčių aukos.

Literatūroje yra keliama prielaida, kad elektroninės patyčios yra nauja tradicinių patyčių forma. Yra teigiama, kad patyčių užuomazgos susidaro mokykloje, o tada persikelia į virtualią erdvę. Taigi dalyvavimas elektroninėse patyčiose yra neatsiejamas nuo dalyvavimo tradicinėse patyčiose (Livingstone et al., 2011). Tokią prielaidą patvirtina mūsų tyrimo rezultatai, kurie atskleidė sąsajas tarp dalyvavimo abiejų rūšių patyčiose, prisiimant įvairius vaidmenis. Stipriausias ryšys nustatytas tarp buvimo auka ir skriaudėju tradicinėse patyčiose.

Tyrimo rezultatai parodė, kad dalyvavimas bet kokios rūšies patyčiose, prisiimant aukos arba skriaudėjo vaidmenį (išskyrus būnant skriaudėju elektroninėse patyčiose), yra susijęs su žemu savęs vertinimu. Taip pat mokiniai, kurie iš viso nedalyvavo patyčiose, pasižymi aukštesniu savęs vertinimu nei tie, kurie dalyvavo bent vienos rūšies patyčiose, prisiimdami bent vieną vaidmenį.

Išvados

Dalyvavimas elektroninėse ir tradicinėse patyčiose yra susijęs. Stipriausias ryšys nustatytas tarp buvimo auka ir skriaudėju tradicinėse patyčiose. Kuo dažniau mokiniai teigė buvę tradicinių patyčių aukomis, tuo dažniau teigė patys inicijavę tradicines patyčias.

Dalyvavimas tradicinėse ir elektroninėse patyčiose (išskyrus būnant skriaudėju elektroninėse patyčiose) yra susijęs su žemu savęs vertinimu. Kuo dažniau mokiniai teigė dalyvavę elektroninėse arba tradicinėse patyčiose, tuo jų savęs vertinimas yra žemesnis.

Mokiniai, kurie teigė iš viso nedalyvavę patyčiose, pasižymi aukštesniu savęs vertinimu nei tie, kurie teigė dalyvavę bent vienos rūšies patyčiose.

Padėka

Darbo autorė dėkoja darbo vadovei doc. dr. Romai Šimulionienei ir prof. dr. Audronei Liniauskaitei už rekomendacijas rengiant publikaciją.

Cyberbullying and Traditional Bullying Experience in Adolescence: Relation to Self-esteem

Raimonda SADAUSKAITE

Klaipėda University

Corresponding author : raimonda.sadauskaite@gmail.com

Abstract. Cyberbullying is quite a new phenomenon, especially in Lithuania where it has not been investigated much. In the available literature, the relationship between cyberbullying and self-esteem is not fully clarified. The aim of the study was to investigate the 5–7 graders' experience with traditional bullying and cyberbullying and its relation to self-esteem. Method. The sample of the study consisted of 153 students from two schools of Klaipėda. Two research instruments were used to obtain data – a self-reported questionnaire of traditional bullying and cyberbullying experiences (developed by the Klaipėda University teachers), and M. Rosenberg's Self-Esteem Scale. Results. In our research, 38.6% of respondents admitted to have been cyber victims and 28.1% – cyberbullies. 71.3% of students admitted to have been victims in traditional bullying and 52.9% – traditional bullies. The results indicate the relationship between cyberbullying and traditional bullying, and the relationship between bullying and self-esteem. Conclusion. Cyberbullying was found to be correlated with traditional bullying. Participating in bullying was also related to a low self-esteem.

Keywords. Cyberbullying, traditional bullying, self-esteem.

Literatūra

- Andreou, E. (2000). Bully/victim problems and their association with psychological constructs in 8-to 12-year old Greek schoolchildren. *Aggressive Behavior*, 26 (1), 49–56. doi: 10.1002/(SICI)1098-2337(2000)26:1<49::AID-AB4>3.0.CO;2-M.
- Burnham, J. J., Wright, V. H., & Houser, R. A. (2011). Cyberbullying: Emergent concerns for adolescents and challenges for school counselors. *Journal of School Counseling*, 9 (15), 1–31.
- Campfield, D. C. (2008). *Cyber bullying and victimization: Psychological characteristics of bullies, victims, and bully/victims*: doctoral dissertation. Montana, Missoula.
- Caralt, J. C., & Miquel, C. E. (2006). School harassment: A psychopathological approach. *Annuary of Clinical and Health Psychology*, 2, 9–14.
- Dehue, F., Bolman, C., & Völlink, T. (2008). Cyberbullying: Youngsters' experiences and parental perception. *CyberPsychology & Behavior*, 11 (2), 217–223. doi: 10.1089/cpb.2007.0008.
- Dempsey, A. G., & Storch, E. A. (2009). Differences between peer victimization in cyber and physical settings and associated psychosocial adjustment in early adolescence. *Psychology in the Schools*, 46 (10), 962–972. doi: 10.1002/pits.20437.
- Dilmac, B. (2009). Psychological needs as a predictor of cyber bullying: A preliminary report on college students. *Education Sciences: Theory and Practice*, 9 (3), 1307–1325.
- Gedutienė, R., Šimulionienė, R., Čepienė, R. ir kt. (2012). Patyčios elektroninėje erdvėje: jaunesniojo amžiaus paauglių patirtis. *Tiltai*, 1 (58), 133–147.
- Heirman, W., Walrave, M. (2008). Assessing concerns and issues about the mediation of technology in cyberbullying. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 2(2), 1–12.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2008). Cyberbullying: An exploratory analysis of factors related to offending and victimization. *Deviant Behavior*, 29 (2), 129–156. doi: 10.1080/01639620701457816.
- Ybarra, M. L., & Mitchell, K. J. K. (2004). Youth engaging in online harassment: Associations with caregiver-child relationships, Internet use, and personal characteristics. *Journal of Adolescence*, 27 (3), 319–336. doi: 10.1016/j.adolescence.2004.03.007.
- Johnson, D., & Lewis, G. (1998). Do you like what you see? Self-perceptions of adolescent. *British Educational Research Journal*, 25 (5), 665–667. doi: 10.1080/0141192990250507.
- Juvonen, J., Graham, S., & Schuster, M. A. (2003). Bullying among young adolescents: The strong, the weak, and the troubled. *Pediatrics*, 112 (6), 1231–1237. doi: 10.1542/peds.112.6.1231.
- Kellie, E., & Steinman, K. J. (2007). Demographic differences in the prevalence, co-occurrence, and correlates of adolescent bullying at school. *Journal of School Health*, 77 (9), 623–629. doi: 10.1111/j.1746-1561.2007.00242.x.
- Kowalski, R. M., & Limber, S. P. (2007). Electronic bullying among middle school students. *Adolescent Health*, 41 (6), 22–30. doi: http://dx.doi.org/10.1016/j.jadohealth.2007.08.017.
- Li, Q. 2007. Bullying in the new playground. *Australasian Journal of Educational Technology*, 23 (4), 435–455.
- Livingstone, S., Haddon, L., Gorgiz, A. et al. (2011). Risks and safety on the Internet: The perspective of European children. Full findings. Full findings and policy implications from the EU Kids Online survey of 9–16 year olds and their parents in 25 countries. EU Kids Online, Deliverable D4. EU Kids Online Network, London, UK.
- Nansel, T. R., Overpeck, M., & Pilla, S. et al. (2001). Bullying behaviors among US youth: Prevalence and association with psychosocial adjustment. *Journal of the American Medical Association*, 285 (16), 2094–2100. doi: 10.1001/jama.285.16.2094.
- O'Moore, M., & Kirkham, C. (2001). Self-esteem and its relationship to bullying behavior. *Aggressive Behavior*, 27 (4), 269–283. doi: 10.1002/ab.1010.
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2010). Cyberbullying and self-esteem. *Journal of School Health*, 80 (12), 614–621. doi: 10.1111/j.1746-1561.2010.00548.x.
- Roberts, S., Zhang, J., Truman, J. et al. (2010). *Indicator of school crime and safety: 2010*. Education Dept., National Center for Education Statistics.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Slonje, R., & Smith, P. K. (2008). Cyberbullying: Another type of bullying. *Scandinavian Journal of Psychology*, 49 (2), 147–154. doi: 10.1111/j.1467-9450.2007.00611.x.
- Smith, P. K. (2000). Bullying and harassment in schools and the rights of children. *Children and Society*, 14 (4), 294–303. doi: 10.1111/j.1099-0860.2000.tb00184.x.

- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M. et al. (2008). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of Psychology and Psychiatry*, 49 (4), 376–385. doi: 10.1111/j.1469-7610.2007.01846.x.
- Tangen, D. J., & Campbell, M. A. (2010). Cyberbullying prevention: One primary school's approach. *Australian Journal of Guidance and Counselling*, 20 (2), 225–234.
- Willard, N. (2007). *Educator's guide to cyberbullying and cyberthreats*. Responding to the Challenge of Online Social Threats, and Distress. Research Press.